

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ Α1

α) Ανατολικό Ζήτημα ονομάζεται το διεθνές ζήτημα που προκλήθηκε από τη βαθμιαία υποχώρηση της ισχύος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και την πλήρωση του κενού που προέκυψε από αυτή την υποχώρηση στην Εγγύς Ανατολή και ιδίως στη Χερσόνησο του Αίμου. Η παρακμή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας χρονολογείται από τον 17ο αιώνα, όταν τερματίστηκαν οι οθωμανικές κατακτήσεις και εκδηλώθηκαν προβλήματα στην οικονομία και στη διοίκηση της αχανούς αυτοκρατορίας. Η κατάκτηση της Κρήτης (1669) από τους Οθωμανούς Τούρκους ήταν η τελευταία μεγάλη επιτυχία τους, ενώ η αποτυχία της δεύτερης -και τελευταίας- πολιορκίας της Βιέννης (1683) σήμανε το τέρμα των επιτυχιών τους σε βάρος των Ευρωπαίων. Την ίδια εποχή στους Αψβούργους προστέθηκε νέος μεγάλος αντίπαλος των Οθωμανών Τούρκων, οι Ρώσοι.

β) Ο σουλτάνος είχε ήδη εκδώσει, στις 18 Φεβρουαρίου 1856, το περίφημο αυτοκρατορικό διάταγμα «**Χάτι Χουμαγιούν**» (επίσημο οθωμανικό έγγραφο που φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του σουλτάνου), με το οποίο υποσχόταν πλήρη ισότητα των υπηκόων του ανεξαρτήτως θρησκεύματος ή καταγωγής. Με το διάταγμα αυτό εγκαινιάστηκε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία η περίοδος του *Τανζιμάτ* (*μεταρρυθμίσεων*).

γ) Ισχυρότερο όργανο του ΟΗΕ είναι το Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο είναι επιφορτισμένο με την εξέταση προβλημάτων που μπορεί να οδηγήσουν σε διατάραξη της ειρήνης. Μπορεί επίσης να λάβει αποφάσεις που δεσμεύουν τα κράτη-μέλη του ΟΗΕ. Στο Συμβούλιο Ασφαλείας μετέχουν, ως μόνιμα μέλη, πέντε χώρες: ΗΠΑ, ΕΣΣΔ (σήμερα η Ρωσική Ομοσπονδία), Βρετανία, Γαλλία και Κίνα. Με δεδομένη την εμπειρία της Κοινωνίας των Εθνών, η οποία δεν μπορούσε να επιβάλει τις αποφάσεις της στις μεγάλες δυνάμεις, ο Καταστατικός Χάρτης του ΟΗΕ όρισε ότι, για να ληφθεί απόφαση από το Συμβούλιο Ασφαλείας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των πέντε μόνιμων μελών. Αν ένα από αυτά διαφωνεί ρητά, τότε απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί (*δικαίωμα βέτο*). Ωστόσο, λόγω των έντονων πολιτικών και ιδεολογικών αντιπαλοτήτων της μεταπολεμικής εποχής, έγινε κατάχρηση του δικαιώματος βέτο τόσο από τους Δυτικούς όσο και από τους Σοβιετικούς, με αποτέλεσμα σε πολλές και σημαντικές περιπτώσεις να αδρανοποιηθεί ο ΟΗΕ.

ΘΕΜΑ Α2

- α)** Σωστό
- β)** Σωστό
- γ)** Λάθος
- δ)** Λάθος
- ε)** Σωστό

ΘΕΜΑ Β1

Σχολικό εγχειρίδιο σελ. 26-29 "Την επανάσταση στερέωσαν ... στα ανοιχτά της Τενέδου".

ΘΕΜΑ Β2

- α)** Σχολικό εγχειρίδιο σελ.73 "Η ομώνυμη συνθήκη ... ελληνορουμανικές σχέσεις".
- β)** Σχολικό εγχειρίδιο σελ. 81: Οι εκκρεμότητες της Συνθήκης του Βουκουρεστίου.

ΘΕΜΑ Γ1

α) Από το σχολικό εγχειρίδιο οι μαθητές καλούνται να γράψουν τις ιστορικές πληροφορίες από τη σελίδα 34: “Η Ελλάδα του 1830 ... πολλές γέφυρες.”

Το 1^ο ιστορικό παράθεμα επισημαίνει ότι η Ελλάδα βρισκόταν σε πλήρη αναρχία και σε δεινή οικονομική κατάσταση. Δεν υπήρχε συγκεκριμένη δημοσιονομική πολιτική, ενώ οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν είχαν πληρωθεί από το 1827 και το χρέος απέναντί τους υπολογιζόταν ότι θα έφτανε στο τέλος του 1832 τους 23.437.413 φοίνικες. Επίσης ήταν επιτακτική η ανάγκη αποζημίωσης των κατοίκων της Ύδρας, των Σπετσών και των Ψαρών, αποζημίωση που έφτανε σε ύψος τα 5 εκατ. φράγκα, για να μπορέσει να αναπτυχθεί και πάλι το εμπόριο. Ακόμα έπρεπε να αποζημιωθούν οι αγωνιστές, όπως είχε οριστεί από την εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας και μάλιστα με πόσο που ξεπερνούσε τα 9.300.000 φράγκα. Αποζημίωση, όμως, έπρεπε να καταβληθεί και στην Τουρκία για την παραχώρηση της επαρχίας της Λαμίας στην Ελλάδα. Τέλος έπρεπε να καλυφθούν και κάποιες άλλες μικροπιστώσεις. Υπήρχαν, όμως, και η ανάγκη κάλυψης των τακτικών δαπανών του κράτους, όπως των τόκων του δανείου των 60 εκατ., που έφταναν τα 3.351.950 φράγκα και της υπηρεσίας του χρεωλυσίου, που έφτανε τα 670.390 φράγκα.

β) Από το σχολικό εγχειρίδιο οι μαθητές καλούνται να γράψουν τις ιστορικές πληροφορίες από τη σελίδα 34: “Ο Όθων έφερε ... να αναπτυχθεί”.

Το 2^ο ιστορικό παράθεμα αναφέρεται στο έργο της Αντιβασιλείας επισημαίνοντας ότι ασχολήθηκε με την εσωτερική οργάνωση του κράτους μιμούμενη την διοικητική οργάνωση του Βαυαρικού και των άλλων γερμανικών κρατών, που είχε επηρεαστεί από το γαλλικό συγκεντρωτικό σύστημα της Γαλλίας του 1790. Διατήρησε τα υπάρχοντα 7 υπουργεία και οργάνωσε ως παράρτημα του υπουργείου εσωτερικών το δημοσιονομικό γραφείο, προκειμένου να λυθούν εποικιστικά προβλήματα. Επίσης οργάνωσε τη δικαιοσύνη συντάσσοντας νέους νομικούς κώδικες και ίδρυσε Ανώτατο Λογιστήριο, κεντρικά και επαρχιακά ταμεία και το Εθνικό Νομισματοκοπείο, υπό την εποπτεία του Μάουερ. Τέλος συγκροτήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1833 το Ελεγκτικό Συνέδριο με πρόεδρο τον Γάλλο οικονομολόγο Arthemond de Regny, ο οποίος ανέλαβε την οργάνωση της οικονομίας.

ΘΕΜΑ Δ1

α) Ιστορικές γνώσεις: «Στον αυστροσερβικό...Κων/νο.»

Το κείμενο Α, όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, συμφωνεί και συμπληρώνει ότι ο αρχηγός των Φιλελευθέρων, Ε. Βενιζέλος, λόγω των σχέσεών του με τις δυνάμεις της Εγκάρδιας Συνεννόησης, θεωρούσε ότι οι τελευταίες, όχι μόνο θα ήταν αυτές που θα επικρατούσαν, αλλά και θα εξυπηρετούσαν τις εδαφικές επιδιώξεις της Ελλάδας, ελέω μεγαλοϊδεατισμού. Αντίθετα, ο βασιλιάς Κων/νος, λόγω των οικογενειακών σχέσεων που είχε με την βασιλική οικογένεια της Γερμανικής Αυτοκρατορίας, εκτιμούσε ότι οι Κεντρικές Δυνάμεις θα κυριαρχούσαν. Αντίστοιχα και το κείμενο Β επιβεβαιώνει τις παραπάνω πληροφορίες, προσθέτοντας μάλιστα ότι ο κρητικός ηγέτης προσπάθησε να μεταπείσει των Έλληνα βασιλιά και το Γενικό Επιτελείο για την διαφαινόμενη νίκη της Αντάντ.

β) Ιστορικές γνώσεις: «Η ουδετερότητα...παραιτηθεί.»

Το πρώτο παράθεμα έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τα ιστορικά δεδομένα, καθώς αναφέρει ότι τον Ιανουάριο του 1915, ο υπουργός εξωτερικών Γκρέι, πρότεινε στην Ελλάδα να παραχωρήσει εδάφη της Αν. Μακεδονίας στην Βουλγαρία και σε

συνδυασμό με τη συμμετοχή της Ελλάδας στις στρατιωτικές επιχειρήσεις στην Καλλίπολη να πάρει εδαφικά ανταλλάγματα στην Μ. Ασία και την Β. Ήπειρο. Συγχρόνως το κείμενο Β προσθέτει ότι η αποτυχία των Συμμαχικών Δυνάμεων στα Δαρδανέλια οδήγησε την ελληνική κοινή γνώμη να ταυτιστεί με την ουδετερότητα της βασιλικής οικογένειας. Τέλος, το τρίτο παράθεμα υπογραμμίζει ότι ο βασιλιάς Κων/νος αν και αρχικά συμφωνούσε με τη συμμετοχή της Ελλάδας στις επιχειρήσεις στην Καλλίπολη, μετά την πρόταση της Μ. Βρετανίας, άλλαξε γνώμη, καθώς παραιτήθηκε ο Ι. Μεταξάς από το Γενικό Επιτελείο. Άλλωστε, ήταν πεπεισμένος ότι η ανάμειξη της Ελλάδας στον πόλεμο θα έδινε την αφορμή στην Βουλγαρία να εισβάλει στις Νέες Χώρες.

Πρώτοι με την πρώτη!